

САВЕТ ЗА ШТАМПУ

Датум: 15. MAJ 2020
Број: 671/2020



BEOGRADSKI CENTAR ZA LJUDSKA PRAVA		
DATUM:	13.5.2020	
Br. AKTA	PRILOG	ARH. ZNAK
674		8

BEOGRADSKI CENTAR ZA LJUDSKA PRAVA

Kneza Miloša 4, 11000 Beograd. Telefon i faks 011 3085328 ili 344 7121

Elektronska pošta: bgcentar@bgcentar.org.rs

www.bgcentar.org.rs

Savet za štampu
Ul. Francuska 5/7
11000 Beograd

Podnosilac žalbe: Udruženje građana Beogradski centar za ljudska prava, iz Beograda,
Ulica kneza Miloša 4, 11000 Beograd, Srbija

Predmet: Žalba Savetu za štampu

Na osnovu člana 19 Statuta Saveta za štampu i na osnovu člana 2 Poslovnika o radu Komisije za žalbe Saveta za štampu, Beogradski centar za ljudska prava podnosi žalbu Savetu za štampu protiv portala *Kurir*.

Beogradski centar za ljudska prava je nestranačko, nepolitičko i neprofitno udruženje građana zainteresovanih za unapređenje teorije i prakse ljudskih prava. Osnovan je 1995. godine, a od 2012. godine je implementacioni partner Kancelarije Visokog komesarijata Ujedinjenih nacija za izbeglice (UNHCR) u Beogradu na projektima vezanim za pružanje besplatne pravne pomoći tražiocima azila, izbeglicama i migrantima u Republici Srbiji.

Beogradski centar za ljudska prava podnosi žalbu Savetu za štampu zbog komentara ispod objave na *Facebook* stranici informativnog portala *Kurira*, kojima se krše odredbe Kodeksa novinara Srbije. Naime, informativni portal *Kurir* je, dana 6. maja 2020. godine, objavio tekst pod nazivom „MLADIĆ IZGUBIO ŽIVCE I KOLIMA UPAO U KASARNU U OBRENOVCU: Ne želim da moju devojkicu napadaju migranti! (VIDEO)“.¹ Ispod objavljenog članka je ostavljen veliki broj diskriminirajućih komentara u kojima su izneti uvredljivi stavovi protiv migranata, te je pozivano na mržnju i nasilje protiv migranata (**prilog 1**).

¹ „MLADIĆ IZGUBIO ŽIVCE I KOLIMA UPAO U KASARNU U OBRENOVCU: Ne želim da moju devojkicu napadaju migranti! (VIDEO)“, *Kurir*, 6. maj 2020. Dostupno na: <https://www.kurir.rs/vesti/drustvo/3459707/mladic-izgubio-zivce-i-kolima-upao-u-kasarnu-u-obrenovcu-ne-zelim-da-moju-devojkicu-napadaju-migranti-video>.

Na taj način izvršena je povreda člana 5, tačka 4 Kodeksa novinara Srbije, prema kojoj novinar mora biti svestan opasnosti od diskriminacije koju mogu da šire mediji i da mora učiniti sve da izbegne diskriminaciju zasnovanu na **rasi**, polu, starosti, seksualnom opredeljenju, **jeziku**, **veri**, političkom i drugom mišljenju, **nacionalnom ili društvenom poreklu**.

Beogradski centar za ljudska prava je, dana 12.5.2020. godine, uputio putem mejla pismo obaveštenja o navedenim diskriminatornim komentarima redakciji informativnog portala *Kurir* (**prilog 2**).

Napred navedeni komentari, koji nisu uklonjeni, pored kršenja Kodeksa od strane moderatora, predstavljaju otvoreni govor mržnje i nastavak ozbiljnog ugrožavanja dostojanstva ličnosti pripadnika migrantske populacije.

U istraživanju Poverenika za zaštitu ravnopravnosti od decembra 2019. godine *Odnos građana i građanki prema diskriminaciji u Srbiji*, ističe se da je socijalna distanca najizraženija prema migrantima.² Navedeni izveštaj, između ostalog, sadrži sledeće nalaze proistekle iz istraživanja javnog mnjenja koji se odnose na migrantsku populaciju: svaki treći ispitanik ne bi želeo da mu migrant bude komšija, niti da mu bude kolega/koleginica na poslu; 42% ispitanika ne bi želeli da im migrant bude vaspitač dece u vrtiću; 36% ispitanika ne bi želelo da se druži sa migrantima; 48% ispitanika ne bi želelo da budu u braku sa migrantom, itd. U izveštaju Poverenika za zaštitu ravnopravnosti je konstatovan znatan porast socijalne distance prema migrantima (str. 58 navedenog izveštaja). Stoga, objava komentara na informativnom portalu *Kurir*, doprinosi daljoj stigmatizaciji migrantske populacije i stvaranju još veće socijalne distanciranosti ostatka stanovništva prema migrantima.

Imajući u vidu Smernice za primenu Kodeksa novinara Srbije u onlajn okruženju,³ praksu Saveta za štampu⁴ ali i sudsku praksu i praksu Poverenika za zaštitu ravnopravnosti nesporna je odgovornost internet portala za objavljivanje neprimerenih komentara.

Molimo Komisiju za žalbe Saveta za štampu da, po ovoj žalbi, dalje postupa u skladu sa svojim ovlašćenjima, te da naloži uklanjanje spornih komentara, kao i da odredi javno izvinjenje informativnog portala *Kurir*, a u skladu sa članom 3, stav 3 Poslovnika o radu Komisije za žalbe Saveta za štampu.

U Beogradu, dana 13. maja 2020. godine

² Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, *Izveštaj o istraživanju javnog mnjenja I odnos građana I građanki prema diskriminaciji u Srbiji*, decembar 2019. godine. Dostupno na: <http://ravnopravnost.gov.rs/wp-content/uploads/2019/11/izvestaj-o-istrazivanju-javnog-mnjenja.pdf>.

³ Smernice za primenu Kodeksa novinara Srbije u onlajn okruženju. „Korisnički stvoren sadržaj (User Generated Content). Sadržaj koji stvaraju sami korisnici (komentari), a koji se objavljuje na **kanalima komunikacije** onlajn medija i onlajn izdanja, takođe je predmet brižljive procene medija, a u zavisnosti od sistema moderacije koji konkretni onlajn medij ili onlajn izdanje primenjuje. Preporučuje se onlajn medijima i onlajn izdanjima, bez obzira na vrstu moderacije koju koriste, da izrade pravila objavljivanja korisnički stvorenog sadržaja, u kojima će jasno navesti koje vrste sadržaja (ponašanja) na svojim kanalima komunikacije ne dozvoljavaju i objasniti kako im funkcioniše sistem moderacije. Preporučuje se onlajn medijima i onlajn izdanjima da, u skladu sa svojim tehničkim mogućnostima, razviju sistem obaveštavanja korisnika o tome zašto određeni korisnički sadržaj nije objavljen (prethodna moderacija), odnosno zašto je određeni korisnički sadržaj uklonjen (naknadna moderacija).”

⁴ Na primer, Odluka po žalbi Gej lezbejskog info centra protiv internet portala B92 od 27.10.2016, dostupna na <http://www.savetzastampu.rs/cirilica/zalbeni-postupci/3921>.

Prilozi (2):

1. *Printscreen* teksta u *Kuriru*, 6. maja 2020. god.
2. Kopija mejla upućenog redakciji Kurira od 12.5.2020. godine.



Za Beogradski centar za ljudska prava

Sonja Tošković, izvršni direktor